
Finantsinspektsiooni aastaraamat 2008

Juhatuse esimehe pöördumine

2008. aasta läheb kindlasti ajalukku: ülemaailmseks kasvanud finants- ja majanduskriisil on vaieldamatult oluline mõju Eesti majanduse ja finantssektori tänastele ja homsetele arengutele. Kuigi kriisi mõju nii riigi, ettevõtja kui ka üksikisiku tasandil on märkimisväärne, on hea meel tõdeda, et oleme Eestis seni suutnud vältida finantsteenuste pakkujate kokkukukkumist ja maksumaksjate raha kasutamist turuosaliste ja finantssüsteemi stabiilsuse hoidmiseks. Siiski tuleneb väga oluline mõju nii läbi investeeringute väärtuse languse kui ka laenuhinna tõusu. Pinged kapitaliturgudel, pankade vähene usaldus üksteise suhtes ja võetavate riskide osaliselt ratsionaalne, osaliselt emotsionaalne ümberhindamine avaldab otsest mõju laenuvõtmisele. Loomulikult ei aita see kaasa meie majanduskliima paranemisele. Finantssektori jaoks tervikuna suurenesid riskid 2008. aasta jooksul oluliselt.

Pankade laenuportfellide ülikiire kasvu periood lõppes juba 2007. aasta suvel. Täna võime juba rääkida pankade koondlaenu portfelli vähenemisest. 2008. aastat ilmestab ka pankade turuosade arvestatav muutus eelkõige kahe suurema panga kahjuks. Meie pangandussektorit tervikuna iseloomustas eelmisel aastal viivislaenu suhteliselt kiire kasv. Vastav tase on suhte liselt kõrgem väikepankadel ning väiksematel välis filiaalidel. Makseviivitused on sagenenud kõikides kliendigruppides ehk tegemist on üldise majandustsükli pöördumise tagajärgede, mitte üksikute probleemsete klientidega. Eeldame viiviste ja krediitkahjumite jätkuvat suurenemist. Samas on pankade kapitali puhvrid piisavad ning pangad on võimelised moodustama provisjone kuni neli korda suuremate viivislaenu katteks ilma täiendava kapitalivajaduseta. Tänu erakorralistele tuludele on pankade kasumlikkus seni vähenenud oodatust vähem.

2008. aastal pöörasime varasemast suuremat tähelepanu pankade krediidi- ja likviidsusriskide analüüsile, lisaks täiendada vale analüüsile suurendasime tähelepanu ka erinevate tugevusanalüüsides ehk stresstestide läbiviimisele nii krediitdiasutuste kui ka kindlustusseltside osas.

Meie finantsturgude integratsioon Skandinaavia turgudega ja globaalse finantskriisi piiriülene olemus sunnib meid tegema väga aktiivset koostööd nii Rootsi finantsjärelevalve kui ka Balti riikide kolleegidega. Viimase kahe aasta jooksul on meie koostöö naabritega liikunud ad hoc koostööprojektidest nn järelevalvelise koostöö kolleegiumite suunas, mis katavad mitmepoolsete kokkulepete alusel kogu järelevalvelise töö spektri. Nende kolleegiumite töö on pikaajaliselt planeeritav ja põhineb ühistel riskihinnangutel. Finantsinspektsiooni võimekust ja kiiret arengut nii riskipõhise järelevalve teostamisel kui ka rahvusvahelise koostöö osas hindasid kõrgelt nii Rahvusvahelise Valuutafondi audit Eesti finantsstabiilsuse raamistiku osas ja Moneyvali audit rahapesu tõkestamise tõhususe osas.

Kriisijuhtimise raamistiku tugevdamiseks sõlmisime Eesti Panga ja Rahandusministeeriumiga kokkuleppe, mis sätestab iga institutsiooni täpse rolli ja koostöömehhanismid kriisolukordade ennetamisel ja vajadusel ka juhtimisel.

Peame jätkuvalt üheks oma peamiseks töösuunaks tarbijate teadlikkuse ja finantsalase kirjaoskuse tõstmist. Täiendame igapäevaselt oma tarbijaportaali www.minuraha.ee eesmärgiga tuua sageli keerulised rahandusvaldkonna küsimused inimestele lähemale ja muuta need arusaadavamaks. Tõlkisime meie tarbijaharidusportaali vene keelde, et pakkuda emakeelset tasakaalustatud ja objektiivset informatsiooni ka neile, kelle emakeel ei ole eesti keel. Minuraha veebikülje külastatavus on aasta jooksul kahekordistunud, seega on olemas tarbijate arvestatav huvi ja vajadus tänases olukorras tugineda põhja likele teadmistele.

Täna kõiki kolleege ja koostööpartnereid hea töö eest. Soovin kõigile edu keeruka majandusolukorraga toimetulekul.

Aastaraamatu PDF versioon

- [Finantsinspektsiooni aastaraamat 2008](#)

[Aastaraamat](#)

Viimati muudetud 15.05.2019